

Dagtilbuddets navn	Kastanjehuset/Solgården
Tilsynsførende konsulent	Martina Stendel
Dato tilsynsbesøg	03-05-2017
Dato tilsynssamtale	08-05-2017
Deltager tilsynssamtale	Torsten Hebsgaard (overordnet leder) Mahire Kaymak Jørgensen (daglig leder, vuggestue) Anne-Marie Asmussen (daglig leder børnehaven) Helle Larsen (pædagog i børnehaven og medarbejderrepræsentant i institutionsbestyrelsen) Helene Rostad Pedersen (Forældrebestyrelsesformand) Carl Lydholm (Institutions bestyrelsesformand) Martina Stendel (pædagogisk konsulent)
Dato kvalitetssamtale	31-05-2017

Konklusion *(offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside)*

Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården er et velfungerende dagtilbud. De voksne i huset virker engagerede og nærværende. Børnene fremstår glade og tillidsfulde. Udearealerne i begge afdelinger byder på mangfoldige muligheder for at udfolde og udvikle sig. De voksne udnytter disse gode faciliteter ved at etablere aktiviteter, følge børnenes initiativer og skabe mange muligheder for leg og læring. Her hjælper børnene hinanden til at turde lidt mere og til at overholde reglerne, eksempelvis om hvordan man forholder sig overfor dyrene.

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn bliver der konkluderet, at Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården vil sætte fokus på arbejdet med læringsmiljøer. Arbejdet med læringsmiljøer indbefatter, at der ses på indretning af rummene, legetøj og materialer, og at der arbejdes ud fra pædagogiske mål i forbindelse med aktiviteterne. Under aktiviteter forstås både tilrettelagte aktiviteter, som eksempelvis morgensamling, spontane aktiviteter, som eksempelvis børnenes leg på legepladsen, og rutineaktiviteter, som eksempelvis måltiderne.

Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården arbejder tydeligvis målrettet med planlagte aktiviteter. I forhold til spontane aktiviteter bliver der grebet mange muligheder for at understøtte børnenes initiativer og interesser. De voksne understøtter børnenes initiativer og derved udvider de spontane aktiviteter til gode læringsmiljøer.

Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården kan med fordel udvikle sig med henblik på at arbejde med rutinerne som pædagogiske læringsmiljøer for sprog, selvhjulpenhed, samarbejde, alsidig personlig udvikling, mm. De pædagogiske konsulenter tilbyder samarbejde om denne opgave.

Desuden vil Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården arbejde med digital dannelse, hvilket ligger i tråd med kommunens mål vision og handleplan for digitaliseringen på 0-18-årsområdet, "På vej mod digital dannelse".

Børneinstitutionen Kastanjehuset og Solgården bruger indtil videre Tabulex til at registrere fremmøde. Ledelsen har svært ved at se nødvendigheden for at introducere børn i aldersgruppen 0-6 til mediepædagogik, da de ikke kan se, at eksempelvis brug af iPads bidrager med noget nyt til den praktiserede pædagogik. Desuden har forældrebestyrelsen besluttet, at Tabulex ikke bruges til dagligdags forældrekommunikation og dokumentation, såsom beskrivelser af dagens aktiviteter, ugeplaner, kostplaner, mm. Disse findes kun på diverse opslagstavler. Tabulex bruges til orienteringer om mere overordnede informationer, eksempelvis til nyhedsbrev eller orienteringer om nye børn på stuerne.

Ved at arbejde med digital dannelse som fokusområde, vil disse beslutninger og holdninger blive udfordret. Også her har Børnehuset Kastanjehuset/Solgården mulighed for at samarbejde med de pædagogiske konsulenter.

Dagtilbuddets skriftlige materiale

foreligger

- a. Læreplan -----
 - o herunder digital dannelse (medielæringsstrategi) -----
- b. Mad- og måltidspolitik -----
- c. Tabulex (forældrekommunikation), f.eks.
 - o Ugeplan -----
 - o Fora -----
 - o Nyhedsbrev -----
 - o Andet korte orienteringer om eksempelvis opstart af nye børn, beskrivelse af ny organisering af børnegrupperne
- d. Trivselsvurderinger (TOPI) -----
- e. Sprogvurderinger -----
- f. Eventuelt andet skriftligt materiale
 - o Bevægelsespolitik (dagtilbud med idrætscertificering) -----
 - o Beskrivelser af arbejdet med bæredygtighed -----
 - o Andet Beskrivelse af arbejdet med læseleg

Tilsynssamtale

Dialog om fokuspunkter og observationsbesøg.

1. Pædagogik

Observationsbesøg foregik i vuggestuen om formiddagen, indtil børnene blev puttet efter frokost, og i børnehaven om eftermiddagen, mens børnene er på legepladsen. Storbørnsgruppebørn må senere også være inde på stuen

Der tales om de forskellige planlagte og spontane aktiviteter, samt om rutineaktiviteterne i løbet af dagen. Samtalen handler overvejende om vuggestuen, da observationsbesøget indikerer, at der er størst udviklingsbehov.

Der tales en del om rutineaktiviteterne omkring måltiderne og bleskift i vuggestuen. Som der fremgår observationsbeskrivelsen, kunne der med fordel arbejdes med at bruge rutineaktiviteterne som pædagogiske aktiviteter, hvor samtlige læreplanstemaer kan bringes i spil. Det skriftlige materiale om læreplansarbejde og mad- og måltidspolitikken beskriver en række brugbare ideer til, hvordan eksempelvis måltidernes kan bruges. Men beskrivelserne ses ikke omsat til praksis. I praksis afvikles måltider på en måde, der indikerer, at det er andre værdier, end dem i det skriftlige materiale, der er på spil. Eksempelvis virker det vigtigt for de voksne, at der ikke spildes for meget mad og at tidsplanen holder.

Ledelsen undrer sig over dette billede. Der har været en periode, hvor der eksempelvis blev arbejdet med, at der var to børn på hver stue, der var værter, og som stod for at dække bord. Ved besøget var der på den ene stue to børn, der hurtigt skule række tallerkener og bestik videre til de voksne. Dette fremstod ikke som en pædagogisk aktivitet. Ledelsen udtrykker frustration over, at billedet ser anderledes ud nu. Der foreligger endda en evaluering fra da der var begyndt at arbejde med måltiderne pædagogisk. Alligevel bibeholdt medarbejderne det ikke.

Det samme gælder for andre eksempler fra observationerne, som viser, at medarbejderne tilsyneladende gør noget andet, når ledelsen er til stede, end når de ikke er der.

Der tales om, at det kan være, at ambitionsniveauet muligvis er for højt, i betragtning af de (tidsmæssige) muligheder, der er i vuggestuen.

Muligvis er der behov for at tale om, hvilke værdier der har betydning for de voksne på stuen, eksempelvis i forbindelse med måltiderne, og hvorvidt disse stemmer overens med den aftalte og beskrevne pædagogik.

En mulighed er, at se på organiseringen omkring måltiderne. Kunne det eksempelvis være en idé, at en af de grupper, børnene er opdelt i om formiddagen, arbejder med borddækning. Her vil der opstå muligheder for eksempelvis at arbejde med sprog, tal, motorik, mm. Man kunne også lade børnene præsentere maden. I det hele taget kunne man arbejde med madmod som en del af børnenes personlige udvikling.

Der anbefales, at kontakte Center for Børn og Familiers udviklingskonsulent med specialområdet mad og måltider, Nina Andersen.

Selvom disse drøftelser handlede om vuggestuen, udtrykte medarbejderne fra børnehaven interesse i drøftelserne. De blev særlig nysgerrig på, hvordan rutineaktiviteterne, og især måltiderne, er organiseret i børnehaven, og hvorvidt der kunne arbejdes mere målrettet med disse situationer. Måltidssituationer (rutineaktiviteter) indgik ikke i observationerne, men der tales om muligheden for at anvende gensidige observationer for at blive nysgerrig og klogere på, hvad der foregår.

I børnehaven blev der talt om, hvor godt organiseringen virkede, med henblik på børnenes muligheder for at afprøve forskellige aktiviteter, fordybe sig og føle sig tryk. Der tilbydes forskellige aktiviteter, og der ses mange eksempler for, at de voksne følger børnenes spor og hjælper børnene ved at videreudvikle deres aktivitet. Nogle af aktiviteterne er planlagte, som snitteværksted eksempelvis, hvor den voksne har tilrettelagt redskaberne og instruerer børnene i at snitte. Andre aktiviteter udvikler sig mere spontane, såsom kolbøttelegen ved klatrestativet, hvor

børnene, opmuntret af en voksen, afprøver, hvor meget de kan, og om de måske tør lidt mere. I mange af disse aktiviteter understøtter børnene hinanden, således, at de større børn lærer fra sig, og de mindre lærer fra de store.

2. Trivsel

Børnene og de voksne virker til at trives. Der ses mange situationer, hvor børnene smiler. Børnene virker tillidsfulde over for de voksne, hvilket er særligt positivt, set i lyset af, at der dagen før var sket en større omrokering af børn og voksne, grundet 1. maj, hvor skolebørnene forlader børnehaven og alle børn rykker videre. Der ses også en række situationer, hvor børnene hjælper hinanden, eksempelvis i garderoben i vuggestuen eller på legepladsen i børnehaven. De voksne virker for det meste engageret og nærværende. Ved samtalen tales der om at en enkel medarbejder kalder børnene for "Skat", hvilket alle er enige om, ikke er hensigtsmæssigt med henblik på børnenes udvikling og de voksnes professionelle rolle.

Angående konflikthåndtering tales der om, at børnehaven har etableret en god praksis, hvor de voksne støtter børnene i at selv løse deres konflikter, uden at der udpeges en skyldig. Denne praksis kunne med fordel også udvikles i vuggestuen, hvor der ses flere voksne, der "løser" konflikter ved at tage sig af det barn, der umiddelbart fremstår som det, konflikten gik ud over. Dette efterlader det andet barn i en ensom position, hvilket ikke er gode betingelser for at begge børn lærer at håndtere konflikter. Samlet set, ses der dog ikke mange, og slet ikke voldsomme konflikter. Alle børn, der bliver ked af, bliver trøstet.

3. Sprog

Sprogarbejdet som en del af det almenpædagogiske arbejde, kunne med fordel styrkes. Især i vuggestuen er der mangfoldige muligheder for at arbejde med børnenes sprog især i rutinesituationer, som måltiderne, ved bleskift, mm. I vuggestuen virker det også relevant at være mere opmærksom på børnenes kropssprog.

Ved samtalen tales der om, hvor godt "Hv...spørgsmål" virker, frem for færdige svar. Ud fra eksemplet med drengen, der fortæller, at han skal på café med hans mor efter børnehaven, drøftes der forskellen på et svar i retningen af "Nej, hvor spændende." (som lukker samtalen og ikke giver indblik i barnets perspektiv) og et svar i retningen af "Hvad synes du om det?" (, som fører til en længere dialog med drengen). Der aftales, at der genskabes opmærksomhed på betydningen af sprog i alle dagens situationer.

Der ses eksempler på, at de voksne hjælper børnene at udvikle deres sprog, eksempelvis ved konflikter, hvor den voksne taler med barnet om, hvad der kunne siges. Også i vuggestuen ses eksempler på, at de voksne arbejder med sprog, eksempelvis på legepladsen, hvor der tales om de dyr, som børnene finder i en spand. Her sætter den voksne ord på, som enkelte børn gentager og svarer på.

4. Indretning

Indretningen generel kunne tænkes mere målrettet, således at indretningen afspejler de læringsmål, der arbejdes med. Dette vil på den ene side kræve en gennemgang af materialer, eventuel oprydning, og på den anden side kræver det nogle overvejelser om, hvordan de enkelte rum kan supplere hinanden, frem for at fremstå lignende til hinanden. Dette kunne især i vuggestuen fremme børnenes og de voksnes motivation til at bevæge sig på kryds og tværs af

stuerne noget af dagen.

I denne forbindelse bliver der også talt om, hvordan der kan etableres et samarbejde med forældregruppen om, hvilket legetøj der gerne vil modtages, fordi det matcher pædagogikken, henholdsvis hvilket ikke gør, således, at det, forældrene afleverer til vuggestue og børnehave, passer til de pædagogiske overvejelser.

Begge legepladser virker meget godt indrettet, med mangfoldige muligheder for at afprøve forskellige ting, samt for at finde ro. De voksnes roller på legepladsen er mere tydelige i børnehaven end i vuggestuen.

5. Organisering

Organiseringen fungerer overvejende godt. På begge aftaler er de voksne for det meste organiseret på en måde, der sikrer at tingene foregår i flow. Især i børnehaven er organiseringen på legepladsen tydeligt for både børn og voksne.

Der, hvor der ses behov for forbedring, det er omkring måltiderne i vuggestuen. Der opstår for meget ventetid, fordi børnene ikke er tænkt ind i rutinerne, som at dække bord, mm.

Desuden forbliver det utydeligt, hvad der (udover at formindske antal børn på stuen) er hensigten med, at en gruppe børn forbliver på stuen, mens de andre børn går på legepladsen. Når børnene opdeles i mindre gruppe, kræver det, at der tænkt over, hvad der skal ske for alle disse grupper, og hvilke voksne der skal være sammen med hvilken gruppe. Her drøftes der ved samtalen, at det er vigtigt, at ledelsen er opmærksomme på de enkelte medarbejders ressourcer, henholdsvis udviklingspunkter, for at skabe en organisering, der sikrer alle børns udvikling og trivsel.

Fokuspunkter dagtilbud

- 1. Balance mellem økonomi og pædagogisk kvalitet, når institutionen har haft store udgifter i forbindelse med personaleudskiftning.*

Ifølge ledelsen er personalegruppen i børnehaven faldet på plads. I vuggestuen er processen ikke endnu afsluttet. Ledelsen beskriver, at der er styr på den økonomiske situation, da der konstant blev mere-indskrevet børn. Ønsket er, at øge kvaliteten, når økonomien er kommet i balance. Der skal anskaffes mere målrettet materiale, og der tilstræbes 100% pædagoguddannede medarbejdere. Ved samtalen problematiseres dilemmaet i at ansætte uddannede pædagoger, når der samtidig er behov for "hænder" nok.

- 2. Institutionens tanker om digital dannelse, hvordan skal opgaven løftes så den bliver mere meningsfuld.*

Alle er enige om, at digital dannelse skal stå på dagsorden i den kommende tid. Men det bliver tydeligt, at ledelsen ikke virker begejstret for denne opgave. Ledelsen beskriver, at de ikke kan få øje på, hvordan iPads kan udvide deres palet af pædagogiske redskaber. Der drøftes, at digital dannelse også omfatter andet end iPads, eksempelvis lydoptagelser. Der er enighed om behov for at lære, hvordan man kan begå sig med digitale redskaber, men det mener ledelsen ikke hører aldersgruppen til. Der opstår en dialog om, at samfundet i dag er således, at selv de mindste børn allerede fra fødslen af bliver konfronteret med digitale medier. Her har dagtilbud en opgave i at kvalificere børnenes (og forældrenes)

omgang med disse medier. Der fremhæves, at digital dannelse ikke betyder, at bruge medierne på samme måde som derhjemme, med fokus på underholdning, men at der skal være tale om at understøtte læring. Ledelsen har svært ved at se, hvad digitale medier kan tilføje af nye dimensioner, og der opstår en debat om, at medierne ikke nødvendigvis bidrager med nyt, men udvider den allerede eksisterende pædagogik.

3. *Institutionens valg af stillingsbesættelse og forventninger til dette i vores pædagogiske løft*
Der forventes at øge antal pædagoguddannede medarbejder ved fremtidige ansættelser – ved samtidig at være opmærksom på at sikre, at der er voksne nok i huset.

4. *Udnyttes institutionens potentiale godt nok og kan institutionen bidrage med mere i det store fællesskab.*

Ud fra observationerne og tilsynssamtalen, tales der om at der er potentiale til forbedring, især i vuggestuen.

Ledelsen præsenterer nogle (efter eget udsagn ikke færdigtænkte) idéer for at etablere et samarbejde med andre dagtilbud i kommunen, således, at der er børn, der i en periode vil profitere af at være i Kastanjehuset og Solgårdens miljø, mens de udveksler med institutioner, som har en mindre ressourcestærke børnegruppe. Denne idé bliver der debatteret kritisk, da den indebærer en række udfordringer for børnene, samt at læringseffekten er tvivlsom. Til gengæld kunne den type kulturrejse tænkes mellem vuggestue og børnehaven – både for børnene og for de voksne. Dette vil bidrage til at skabe læring af hinanden, samt at få et udefra kommende perspektiv, som kan bidrage til at skabe refleksioner.

Derudover er der spirende planer om at arbejde med at etablere aktionsforskning, hvor der evt. skal forskes i "fast tilrettelagt uforstyrret nærværs betydning for børns evne til kompetenceudvikling".

Fokuspunkter konsulent

1. *Arbejde med pædagogiske overvejelser og læringsmål i forbindelse med rutineaktiviteter i vuggestuen. (Omsætte læreplanen til pædagogisk arbejde.)*

Der ses tydeligt behov for at gentænke det skriftlige materiale omkring mad og måltider, samt beskrivelserne af arbejdet med læreplanerne. Ved at blive tydeligere på, hvilke mål der er aftalt for enkelte børn eller børnegrupper, kan aktiviteterne gennemføres målrettede. Rutinesituationer anses som pædagogiske aktiviteter, hvor børnene skal opnå læringsmålene – både individuelle mål og mål for grupper af børn.

2. *Arbejde med indretning af læringsmiljøer – herunder sortering/oprydning.*

Der skal arbejdes med, at indretningen afspejler pædagogiske overvejelser om, hvilke læringsmiljøer huset ønsker at etablere. Dette skal ske ud fra spørgsmålet "Hvad ønsker vi, børnene skal lære hos os?"

3. *Arbejde med digital dannelse og formidling, herunder brug af Tabulex*

Som beskrevet under institutionens fokuspunkter, ses der behov for at arbejde med digital dannelse. Ved tilsynssamtalen fremhæver ledelsen, at bestyrelsen har afgjort, at der ikke

må tages billeder af børn. Forældrerepræsentanten giver udtryk for, at bestyrelsen har fået opfattelsen af, at det at bruge billeder og lægge dem på Tabulex, er en ekstra opgave for de voksne, som fører til, at der går tid fra børnene til computeren.

Der tages en drøftelse om følgende:

- Hvordan kan børnene inddrages i at tage, udvikle og inddrage billeder: Eksempelvis kan børnene tage billeder af deres måltid, som kan bruges derhjemme til at tale om, hvad børnene har spist. Børnene kunne også dokumentere en tur, og på denne måde understøtter det visuelle eller auditive materiale (billeder/film eller lydoptagelser) børnenes sproglige udvikling.
- Hvordan kan brug af Tabulex/billeder generel bidrage til at børnene lærer noget om, hvordan man ønsker at se ud på billeder, hvilke situationer ikke er rart at blive fotograferet i os.
- Der drøftes, at digitale medier kan understøtte inklusionsarbejdet. Det var ikke muligt at gå nærmere ind i dette aspekt, men der er mulighed for at samarbejde med den pædagogiske konsulent om emnet.

Opfølgning

Aftaler og eventuelle opfølgende indsatser

Der aftales, at ledelsen bruger tilsynsrapporten og især observationerne i sammenhæng med deres igangværende udviklingsprojekter. Ledelsen og forældrerepræsentanten fremhæver, at der i de seneste år er sket en positiv udvikling især i vuggestuen, og at rapporten vil bruges til at styrke denne udvikling. Der skal drøftes, hvordan der kan skabes ejerskab hos medarbejderne, når der aftales (nye) rutiner eller tiltag, eksempelvis ved at arbejde med aktionslæring. Desuden skal der muligvis justeres på ambitionsniveauet i det skriftlige materiale. Der anbefales et samarbejde med udviklingskonsulenten Nina Andersen om måltidspædagogikken. Desuden anbefales der at finde samarbejdspartner med henblik på arbejdet med fokuspunkterne omkring digital dannelse. Endelig anbefales der at bruge UCCs materiale angående rutinepædagogik til inspiration:

[Link til UCCs materiale](#)

Bilag 1

Dagtilbuddets egen beskrivelse

Sættes ind fra skabelon "Dagtilbuddets egen beskrivelse"

Bilag 2

Beskrivelse af konsulentens observationsbesøg

